

Sygnatura akt VII U 4714/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 5 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział VII Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

Protokolant:st. sek. sąd. Marta Jurga

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2014 roku w Poznaniu

przy udziale zainteresowanej spółki (...) sp. z o. o. sp. k.

odwołania M. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w P.

z dnia 31 lipca 2013 roku Nr (...)

w sprawie M. B. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w P.

o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

1. zmienia zaskarżoną decyzję w całości i stwierdza, że podstawą wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne odwołującej M. B. (1) jako pracownika u płatnika składek (...) sp. z o. o. sp. k. za okres od miesiąca 12/2012 stanowi kwota odpowiadająca wysokości 7000,00 (słownie: siedem tysięcy) złotych miesięcznie,
2. zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz zainteresowanej spółki kwotę 120 (słownie: sto dwadzieścia) złotych, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 lipca 2013 roku nr (...) (znak: OU290000/D/2013-004182/001) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. stwierdził, że podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne M. B. (1) jako pracownika u płatnika składek (...) spółka z o. o. spółka k. za okres od miesiąca 12/2012 stanowi kwota odpowiadająca wysokości 4.000,00 zł miesięcznie i wynosi:

Okres podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia podstawa wymiaru składek

emerytalne, rentowe i wypadkowe na ubezpieczenie zdrowotne

12/2012r. 0,00zł 0,00zł

01/2013r. 1.200,00zł 3.451,53zł

02/2013r. 0,00zł 3.566,55zł

03/2013r. 0,00zł 230,10zł.

Jako podstawę prawną decyzji organ rentowy wskazał art. 83 ust. 1 pkt 3 oraz art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 41 ust. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.).

W uzasadnieniu ZUS podał, że M. B. (1) została prawidłowo zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownik u płatnika składek od dnia 1 grudnia 2012 roku, zgodnie z zawartą umową o pracę. Natomiast organ rentowy nie uznał za uzasadnioną wysokość wynagrodzenia ustalonego w umowie o pracę, tj. w kwocie 7.000,00 zł stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Organ rentowy wskazał, że pracownik pełniący funkcję dyrektora ds. sprzedaży przed zatrudnieniem M. B. (1) otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 4.000,00 zł. Ponadto podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osoby, której zostały powierzone obowiązki M. B. (1) (podczas jej nieobecności) również jest znacznie niższa od wynagrodzenia ustalonego w umowie o pracę z M. B. (1) i wynosi 3.000,00 zł.

W związku z tym organ rentowy stwierdził, że umowę o pracę z wynagrodzeniem 7.000,00 zł zawarto w celu uzyskania wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Organ rentowy na poparcie swojego stanowiska powołał uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 roku, II UZP 2/05.

M. B. (1) w przepisany trybie i terminie odwołała się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do pełnego wynagrodzenia określonego w umowie o pracę, stanowiącego podstawę wypłaty zasiłku chorobowego od dnia 3 lutego 2013 roku oraz zasiłku macierzyńskiego od dnia 19 marca 2013 roku.

W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że zgodnie z zasadą swobody umów, za wskazane, wynegocjowane wynagrodzenie powierzono jej dodatkowe obowiązki pracy, w odniesieniu do poprzednika, które były zgodne z jej kwalifikacjami zawodowymi – sprzedaż i zarządzanie usługami obiektu eventowego (...) Park (...).

Pozwany organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasową argumentację.

Sąd Okręgowy nie wzywał płatnika składek (...) spółka z o. o. spółka komandytowa do udziału w postępowaniu odrębnym postanowieniem, bowiem płatnik składek był już stroną postępowania administracyjnego przed organem rentowym i adresatem decyzji, stając się automatycznie stroną postępowania odwoławczego.

Zainteresowany płatnik składek wniósł o uwzględnienie odwołania w całości oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz zainteresowanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Płatnik składek wskazał, że wynagrodzenie za pracę w kwocie 7.000,00 zł brutto (tj. netto około 5.000,00 zł) wypłacane odwołującej, stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, odpowiada nie tylko charakterowi zajmowanego przez odwołującą stanowiska kierowniczego, ale także powierzonym jej zadaniom oraz zakresowi odpowiedzialności. Umówione z odwołującą wynagrodzenie za świadczoną pracę na stanowisku dyrektora ds. sprzedaży nie zostało ustalone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa.

Nadto płatnik składek podniósł, że odwołująca nie została zatrudniona na stanowisku szeregowym, co uzasadniałoby przyjętą przez organ rentowy wysokość wynagrodzenia w kwocie 4.000,00 zł brutto. Z tego też względu trudno uznać za zasadne stanowisko organu rentowego o wysokości ustalonego w toku postępowania wynagrodzenia jakie miałyby przysługiwać odwołującej jako „właściwe”.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca M. B. (1) ur. (...) odbyła studia wyższe magisterskie na kierunku Ekonomia w zakresie (...) w P. i uzyskała w dniu 5 kwietnia 2004 roku tytuł magistra.

W okresie od października 2005 roku do czerwca 2006 roku odwołująca ukończyła Studium (...) na (...) to Business Akademii (...) w P..

W okresie od 31 października 2006 roku do 31 stycznia 2007 roku odwołująca uczestniczyła w pięciodniowym szkoleniu dotyczącym: „Organizacji stanowisk, warunków i środowiska pracy niepełnosprawnych pracowników”.

W dniu 5 lipca 2011 roku odwołująca ukończyła szkolenie (...) zespołem” realizowane w ramach projektu „Kadry dla turystyki”.

Z kolei w okresie od 16 lipca 2012 roku do 17 lipca 2012 roku odwołująca ukończyła szkolenie okresowe dla pracodawców i osób kierujących pracownikami zorganizowane przez (...) – G., którego celem było: aktualizacja, uzupełnienie wiedzy i umiejętności z zakresu oceny zagrożeń występujących w procesach pracy branży Menager usług.

Odwołująca wykonywała prace: recepcjonistki, menagera ds. organizacji imprez (od 8 sierpnia 2004 roku do 25 marca 2006 roku – Hotel – Restauracja (...)), kierownika gastronomii (od 13 marca 2006 roku do 21 marca 2006 roku B. (...) P. (...) Hotel (...) w P.), kierownika hotelu (od 2 kwietnia 2007 roku do 31 maja 2008 roku (...) s.c.), dyrektora zarządzającego (od 16 czerwca 2008 roku do 30 września 2009 roku (...) spółka z o. o. w organizacji z siedzibą w R.), dyrektora hotelu (od 1 października 2009 roku do 31 marca 2012 roku (...) spółka jawna w P.).

W dniu 1 grudnia 2012 roku odwołująca zawarła umowę o pracę ze Spółką (...) spółka z o. o. spółka komandytowa na czas określony do 30 listopada 2013 roku.

Odwołująca została zatrudniona na stanowisku dyrektora ds. sprzedaży w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem 7.000,00 zł brutto miesięcznie. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano w umowie siedzibę spółki, tj. P. ul. (...).

Odwołująca odpowiadała głównie za sprzedaż usług obiektu eventowego (...) Park (...), organizację pracy w obiekcie, rekrutację pracowników, organizację imprez i konferencji odbywających się w obiekcie, dokonywanie rozliczenia finansowego przed zarządem spółki, reprezentowanie spółki przez urzędami, poszukiwanie klientów do sprzedaży nieruchomości należących do właściciela grupy (...) spółka z o.o., (...) spółka z o. o. spółka komandytowa oraz (...) spółka z o. o. Nadto odwołująca była zobowiązana wykonywać wszelkie inne prace zlecone przez pracodawcę.

Odwołująca świadczyła pracę głównie w obiekcie (...) Park (...). W zależności od potrzeby przyjeżdżała do siedziby spółki.

Przedmiot działalności Spółki (...) spółka z o. o. spółka komandytowa stanowią: działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, doradztwo związane z zarządzaniem, działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne, reklama, badanie rynku i opinii publicznej, działalność prawnicza, rachunkowo – księgowo i doradztwo podatkowe, pozostała finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych, pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych, działalność związana z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych, pozostała działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne, wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek, wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli, działalność agentów turystycznych, działalność pośredników turystycznych, pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji, gdzie indziej niesklasyfikowana.

Odwołująca przed zawarciem przedmiotowej umowy o pracę z zainteresowaną spółką, współpracowała już wcześniej ze spółkami powiązаныmi kapitałowo ze Spółką (...) spółka z o. o. spółka komandytowa, tj. (...) spółka z o. o. z siedzibą w P. oraz (...) Park spółka z o. o.

I tak odwołująca współpracowała ze spółką (...) spółka z o. o. na podstawie umowy o dzieło Nr (...) zawartej w dniu 23 kwietnia 2012 roku. W oparciu o powyższą umowę odwołująca zobowiązała się w terminie od 23 kwietnia 2012 roku do 30 kwietnia 2012 roku wykonać pracę: Opracowanie strategii podziału i sprzedaży nieruchomości. Za wykonane dzieło strony umowy ustaliły wynagrodzenie w wysokości 5 841,00 zł brutto.

Z kolei mąż odwołującej M. B. (2), z zawodu inżynier architekt, na podstawie umowy o dzieło Nr (...) zawartej w dniu 23 kwietnia 2012 roku, zobowiązał się w terminie od 23 kwietnia 2012 roku do 30 kwietnia 2012 roku wykonać na rzecz Spółki (...) spółka z o. o. spółka komandytowa, pracę: (...) nieruchomości położonych w P.. Za wykonane dzieło strony umowy ustaliły wynagrodzenie w wysokości 5 841,00 zł brutto.

Warunkiem dalszej współpracy z odwołującą i jej mężem było założenie własnej działalności gospodarczej.

Następnie od maja 2012 roku odwołująca współpracowała ze spółką (...) spółka z o. o. w ramach działalności gospodarczej L. B. M. B. (1), zarejestrowanej do 1 maja 2012 roku. W czerwcu, lipcu, sierpniu, we wrześniu, w październiku i listopadzie 2012 roku spółka (...) spółka z o. o. przelała na rachunek bankowy należący do L. B. M. B. (1) kwoty po 6 150,00 zł.

W ramach działalności gospodarczej odwołująca współpracowała tylko ze spółkami powiązаныmi kapitałowo ze Spółką (...) spółka z o. o. spółka komandytowa.

Odwołująca zajmowała się sprzedażą usług w obiekcie (...) Park (...), organizacją imprez, opieką na gośćmi.

W listopadzie 2012 roku mąż odwołującej został poinformowany, że dalsza współpraca od stycznia 2013 roku nie będzie możliwa. Wobec tego odwołująca uznała, że prowadzenie działalności gospodarczej będzie nieopłacalne.

Z uwagi na fakt, iż zainteresowana spółka była zadowolona ze współpracy z odwołującą, zaproponowała jej pracę na stanowisku dyrektora ds. sprzedaży. Stanowisko to było wolne. Wcześniej piastował tę funkcję w pełnym wymiarze czasu pracy od 1 marca 2012 roku do 10 listopada 2012 roku S. K.. Jego miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 8.700,00 zł (4.000,00 zł wynagrodzenie zasadnicze oraz 4.700,00 zł z tytułu pełnionej funkcji członka zarządu). Zakres czynności S. K. obejmował sprzedaż i wynajem lokali mieszkalnych i komercyjnych, pośrednictwo w sprzedaży i wynajmie lokali mieszkalnych i komercyjnych, głównie w obiekcie (...) P. w P..

Zakresy obowiązków pracowniczych odwołującej i S. K. były inne. Natomiast stanowisko - to samo. Odwołująca nie zajmowała się sprzedażą, wynajmem lokali mieszkalnych i komercyjnych oraz pośrednictwem w sprzedaży i wynajmie lokali mieszkalnych i komercyjnych.

Sprzedażą lokali w obiekcie (...) P. zajmowało się dwóch pracowników zatrudnionych w dziale sprzedaży.

Zamiarem pracodawcy było stopniowe powierzanie odwołującej dodatkowych obowiązków związanych ze sprzedażą lokali w obiekcie (...) P. w P..

Z uwagi na fakt, iż obiekt (...) Park (...) funkcjonował bardzo dobrze, odwołująca, zdaniem pracodawcy, mogła w przyszłości pogodzić bądź połączyć wykonywanie obowiązków w obu obiektach (...) Park (...) i (...) P. w P..

Zawarciu przedmiotowej umowy o pracę z odwołującą nie stała na przeszkodzie okoliczność, że odwołująca była w ciąży. Była ona zdolna do wykonywania pracy na stanowisku dyrektora ds. sprzedaży.

Podczas wizyty ginekologicznej odwołującej w dniu 10 grudnia 2012 roku okazało się, że z powodu nawracającej infekcji nerek, stan ciąży a także stan zdrowia odwołującej jest zagrożony i zgodnie z zaleceniem lekarskim odwołująca powinna leżeć i odpoczywać.

Podczas nieobecności odwołującej jej obowiązki zostały rozdzielone pomiędzy pracowników: P. P. (2), N. K. i P. M..

P. P. (2) współpracowała ze spółką (...) spółka z o. o. na podstawie umowy zlecenia nr (...), zawartej w dniu 1 września 2012 roku. Do zakresu pierwotnie zleconych jej czynności należała sprzedaż i organizacja imprez. W umowie określono, że P. P. (2) otrzyma wynagrodzenie brutto w wysokości 1 168,00 zł miesięcznie. W związku z odejściem odwołującej na zwolnienie lekarskie, zakres czynności zleconych P. P. (2) został rozszerzony m. in. o monitorowanie działań konkurencji, poszukiwanie nowych klientów, przygotowywanie ofert sprzedaży i wynajmu nieruchomości oraz prowadzenie wymiany informacji z innymi działami firmy.

Umowa zlecenia zawarta z P. P. (2) wygasła w dniu 31 grudnia 2012 roku.

Począwszy od stycznia 2013 roku obowiązki odwołującej zostały rozdzielone pomiędzy P. M. oraz N. N..

P. M., przed poszerzeniem zakresu świadczonych przez niego usług, współpracował ze spółkami należącymi do grupy (...) P. w zakresie sprzedaży usług hotelowych świadczonych przez Hotel (...), tj. sprzedaży usług noclegowych, konferencji oraz spotkań biznesowych i eventowych. Po odejściu odwołującej na zwolnienie lekarskie, P. M. przejął począwszy od grudnia 2012 roku obowiązki sprzedażowe w obiekcie całego (...) P., tj. obowiązki w zakresie sprzedaży apartamentów, wynajmu apartamentów wraz z bieżącą opieką i współpracą z najemcami, opracowywanie strategii i planów sprzedaży, współpraca z pośrednikami, reprezentowanie firmy na zewnątrz na targach i seminariach, zarządzanie personelem sprzedaży oraz analizowanie bieżącej sytuacji rynkowej w zakresie podaży i popytu na rynku nieruchomości.

N. K., poza współpracą z P. M. w zakresie sprzedaży i wynajmu lokali w obiekcie (...) P. (przygotowywanie i wysyłanie ofert, prezentowanie nieruchomości potencjalnym nabywcom i najemcom), zajęła się również częścią sprzedażową i zarządczą (...) (wysyłanie ofert, przygotowanie kalkulacji, podpisywanie umów, nadzorowanie przebiegu imprez, rozliczanie imprez, nadzór nad pracownikami, udział w inwentaryzacjach, rozliczanie pracowników).

We wrześniu 2013 roku zatrudniony został dodatkowy pracownik – W. M.. Do zakresu jego obowiązków należą czynności związane ze sprzedażą – pozyskiwaniem klientów: wysyłanie ofert, przygotowywanie kalkulacji, korespondencja z klientami, nadzorowanie przebiegu imprez i rozliczanie imprez. W tym zakresie W. M. współpracuje z N. K. i P. M..

Odwołująca została prawidłowo zgłoszona przez płatnika składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownik od 1 grudnia 2012 roku zgodnie z zawartą umową o pracę.

Płatnik składek złożył za odwołującą imienne raporty miesięczne o należnych składkach na ubezpieczenia społeczne i wypłaconych świadczeniach ZUS RCA za miesiące od 12/2012r. z zadeklarowaną podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości:

- miesiąc 12/2012r. w wysokości 0,00 zł,
- 01/2013r. w wysokości 2.100,00 zł,
- 02/2012r. w wysokości 0,00 zł,
- 03/2012r. w wysokości 0,00 zł.

Płatnik składek złożył imienne raporty miesięczne o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek za okres od (...), w których wykazał: za okres od 11 grudnia 2012 roku do 2 lutego 2013 roku wynagrodzenie za czas

niezdolności do pracy, od 3 lutego 2013 roku do 18 marca 2013 roku okres zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego, a od 19 marca 2013 roku do 30 kwietnia 2013 roku okres zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego.

Pismem z dnia 5 lipca 2013 roku odwołująca wystąpiła z wnioskiem o wydanie decyzji administracyjnej w przedmiocie podstawy wymiaru składek.

W dniu 31 lipca 2013 roku ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy w postaci: dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych S. K. (k.70) i umowy zlecenia nr (...) zawartej z P. P. (2) (k.70);
- dowodu dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS I Oddział w P. (znak: (...)- (...));
- zeznań odwołującej M. B. (1) (k.58), zeznań za zainteresowaną spółkę (...) (k. 59) i A. R. (k.60).

Za w pełni wiarygodne i przydatne dla ustalenia stanu faktycznego Sąd uznał zgromadzone w sprawie dokumenty. Nie były one kwestionowane przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, aby czynić to z urzędu. Dokumenty urzędowe zostały sporządzone w przepisanej formie przez właściwe organy w zakresie ich kompetencji, a więc stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo poświadczane (art. 244 § 1 kpc). Natomiast dokumenty prywatne korzystają z domniemania autentyczności oraz domniemania, iż zawarte w nich oświadczenia złożyła osoba, która je podpisała (art. 245 kpc).

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania odwołującej M. B. (1) i M. F. co do zasadności ustalenia wynagrodzenia odwołującej za pracę na poziomie 7.000,00 zł. Odwołująca i M. F. wskazywały konkretne okoliczności uzasadniające ustalenie wynagrodzenia w takiej wysokości, a w szczególności w postaci ilości i jakości świadczonej przez odwołującą pracy oraz wymaganych do jej wykonywania kwalifikacji.

A. R. nie kwestionowała zeznań złożonych przez M. F. i nic więcej do sprawy nie wniosła.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. B. (1) zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne odwołującej M. B. (1) z tytułu zatrudnienia u płatnika składek Spółka (...) spółka z o. o. spółka komandytowa. Podstawę tę stanowiło wynagrodzenie odwołującej ustalone w umowie o pracę na czas określony do 30 listopada 2103 roku zawartej w dniu 1 grudnia 2012 roku na kwotę 7.000,00 zł.

Organ rentowy uznał, że odwołująca została prawidłowo zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownik u płatnika składek od dnia 1 grudnia 2012 roku, zgodnie z zawartą umową o pracę. Natomiast nie uznał za uzasadnioną wysokość wynagrodzenia ustalonego w umowie o pracę, twierdząc, że odwołująca i płatnik składek zawarli umowę o pracę ze wskazanym wynagrodzeniem w celu uzyskania przez odwołującą wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Z kolei odwołująca i zainteresowany płatnik składek uznali brak podstaw do zakwestionowania przez ZUS podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne podanej przez pracodawcę.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku poz. 1442 ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a, a więc między innymi pracowników, stanowi przychód,

o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12 (zastrzeżenia nie mają znaczenia w sprawie).

Art. 4 pkt 9 ustawy jako przychód definiuje: przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 roku, poz. 361 ze zm.) za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

W myśl art. 41 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnik składek przekazuje do Zakładu imienne raporty miesięczne, po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, w terminie ustalonym dla rozliczania składek.

Z kolei zgodnie z ust. 12 art. 41 jeżeli ubezpieczony nie zakwestionuje informacji zawartych w imiennym raporcie miesięcznym w terminie określonym w ust. 11, to informacje te uznaje się za zgodne ze stanem faktycznym, chyba że informacje dotyczące okresu objętego raportem zakwestionuje Zakład, wydając decyzję. Z ust. 13 art. 41 wynika, że jeżeli Zakład zakwestionuje i zmieni informacje przekazane przez płatnika składek, zawiadamia o tym ubezpieczonego i płatnika składek. Jeżeli w terminie określonym w ust. 11 osoba ubezpieczona i płatnik składek nie złożą wniosku o zmianę stanowiska Zakładu, informacje uznane przez Zakład traktuje się jako prawdziwe. W razie złożenia takiego wniosku, Zakład po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje decyzję.

Stosownie do treści art. 58 § 1, 2 i 3 kc czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

Jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w prawie pracy obowiązuje zasada swobodnego kształtowania postanowień umownych, jednakże zasada ta jest realizowana tylko w takim zakresie, w jakim przewiduje to obowiązujące prawo.

Sąd Okręgowy aprobuje pogląd wyrażony w uchwale z dnia 27 kwietnia 2005 roku, II UZP 2/2005, (OSNP 2005, Nr 21, poz. 338), w uzasadnieniu której Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że autonomia woli stron umowy o pracę w kształtowaniu jej postanowień, w tym dotyczących wynagrodzenia, podlega ochronie jedynie w ramach wartości uznawanych i realizowanych przez system prawa, a strony obowiązane są respektować nie tylko interes jednostkowy, lecz także mieć wzgląd na interes publiczny. Przepis art. 353¹ kc, poprzez art. 300 kp znajduje tu odpowiednie zastosowanie, a wymaganie, aby treść stosunku pracy lub jego cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) tego stosunku, ustawie, ani zasadom współzycia społecznego nie jest sprzeczny z zasadami prawa pracy. Tym samym brak jest przeciwwskazań, aby postanowienia takich umów dotyczące wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą mogły być przez pryzmat zasad współzycia społecznego ocenione jako nieważne w części przekraczającej granice godziwości a zatem w sytuacji ich nadmiernej wysokości. Zasady dotyczące oceny postanowień umownych

znajdują zastosowanie także na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji przepisy art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 z późn. zm.) muszą być uzupełnione w ramach systemu prawnego stwierdzeniem, że podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem może stanowić wyłącznie wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności względem pracy. Umowa o pracę wywołuje bowiem nie tylko skutki bezpośrednie, dotyczące wprost wzajemnych relacji pomiędzy pracownikiem a pracodawcą lecz także dalsze, pośrednie, w tym w dziedzinie ubezpieczeń społecznych. Kształtuje ona stosunek ubezpieczenia społecznego, określa wysokość składki, a w konsekwencji prowadzi do uzyskania odpowiednich świadczeń. Stąd ocena postanowień umownych może i powinna być dokonywana także z punktu widzenia prawa ubezpieczeń społecznych, w którym istnieje znacznie mocniejsza niż w prawie pracy bariera działania w ramach prawa, oparta na wymagającym ochrony interesie publicznym i zasadzie solidarności ubezpieczonych. Nadmiernemu uprzywilejowaniu płacowemu pracownika, które w prawie pracy mieściłoby się w ramach art. 353¹ kc, w prawie ubezpieczeń społecznych można przypisać - w okolicznościach każdego konkretnego wypadku - zamiar nadużycia świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Alimentacyjny charakter tych świadczeń i zasada solidaryzmu wymagają bowiem, aby płaca, stanowiąca jednocześnie podstawę wymiaru składki, nie była ustalana ponad granicę płacy słusznej, sprawiedliwej i zapewniającej godziwe utrzymanie, aby rażąco przenosiła ekwiwalentny jej wkład, a składka w rezultacie przekładała się na świadczenie w kwocie nienależnej. Chociaż bowiem przepisy prawa ubezpieczeń społecznych literalnie odnoszą wysokość składek do wypłaconego wynagrodzenia, to w rzeczywistości odwołują się do takiego przełożenia pracy i uzyskanego za nią wynagrodzenia na składkę, które pozostaje w harmonii z poczuciem sprawiedliwości w korzystaniu ze świadczeń z ubezpieczenia, udzielanych z zasobów ogólnospołecznych. W rezultacie kontrola wynagrodzenia za pracę w aspekcie świadczeń z ubezpieczenia społecznego, tak w zakresie zgodności z prawem, jak i zasadami współżycia społecznego, może być prowadzona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który stosownie do art. 86 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, upoważniony jest do kontroli wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń przez płatników składek. Kontrola ta obejmuje między innymi zgłoszenie do ubezpieczenia oraz prawidłowość i rzetelność obliczenia, potrącenia i płacenia składki. Oznacza to, że Zakład ma kompetencje do badania zarówno tytułu zawarcia umowy o pracę, jak też ważności poszczególnych jej postanowień i może kwestionować te z nich, które pozostają w kolizji z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art. 58 kc). W ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy może zanegować także wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie. Nie jest przy tym ograniczony wyłącznie do kwestionowania faktu wypłacania wynagrodzenia w ogóle lub we wskazanej kwocie, czy tylko prawidłowości wyliczenia, lecz może ustalać stosunek ubezpieczenia społecznego na ściśle określonych warunkach, będąc niezwiązanym nieważną czynnością prawną w całości lub części, a stanowisko Zakładu w tym zakresie podlega kontroli sądowej w ramach postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 38 ust. 2 ustawy systemowej).

Rzeczą Sądu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy postanowienia umowy o pracę, zawartej przez odwołującą z zainteresowanym płatnikiem składek, w zakresie wysokości wynagrodzenia odwołującej za pracę, pozostają w kolizji z prawem lub zasadami współżycia społecznego, albo zmierzają do obejścia prawa, co dawałoby organowi rentowemu podstawę do zakwestionowania tego wynagrodzenia i zmiany jego wysokości.

Jak wskazano wyżej podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy, natomiast ocena godziwości tego wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2010 roku, II PK 50/10, publik. LEX nr 707421, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 25 września 2012 roku w sprawie III AUa 398/12, publik. LEX nr 1223252).

Takie rozumienie godziwości wynagrodzenia odpowiada kryteriom ustalania wysokości wynagrodzenia z art. 78 § 1 kp (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2010 roku w sprawie II PK 50/10, publik. LEX nr 707421).

Strony kwestionowanej umowy o pracę ustaliły, że wynagrodzenie zasadnicze odwołującej wynosi 7.000,00 zł miesięcznie.

Przepis art. 78 § 1 kp nakazuje ustalenie wynagrodzenia za pracę tak, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Odnosząc się do kwestii rodzaju pracy umówionej przez strony kwestionowanej umowy o pracę wskazać należy, że odwołująca wykonywała pracę na stanowisku dyrektora ds. sprzedaży.

Zakres uprawnień i obowiązków odwołującej wynikających ze stosunku pracy nawiązanego z zainteresowanym płatnikiem składek był rozległy i obejmował: sprzedaż usług obiektu eventowego (...) Park (...), organizację pracy w obiekcie, rekrutację pracowników, organizację imprez i konferencji odbywających się w obiekcie, dokonywanie rozliczenia finansowego przed zarządem spółki, reprezentowanie spółki przez urzędami, poszukiwanie klientów do sprzedaży nieruchomości należących do właściciela grupy (...) spółka z o.o., (...) spółka z o. o. spółka komandytowa oraz (...) spółka z o. o. Nadto odwołująca była zobowiązana wykonywać wszelkie inne prace zlecone przez pracodawcę.

Treść zeznań M. F., których nie kwestionowała A. R., wskazuje, że zamiarem pracodawcy było stopniowe powierzenie odwołującej dodatkowych obowiązków związanych z obiektem (...) P. w P..

Zainteresowany płatnik składek oceniając, że obiekt (...) Park (...) funkcjonuje bardzo dobrze, uznawał, że odwołująca będzie mogła w przyszłości pogodzić bądź połączyć wykonywanie obowiązków w obu obiektach: (...) Park (...) i (...) P. w P..

Z treści zeznań odwołującej i M. F. wynika, że umówione wynagrodzenie dla odwołującej nie kontrastuje z wysokością wynagrodzenia S. K., zatrudnionego wcześniej na stanowisku dyrektora ds. sprzedaży. Jego miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 8.700,00 zł (4.000,00 zł wynagrodzenie zasadnicze oraz 4.700,00 zł z tytułu pełnionej funkcji członka zarządu).

Przy czym należy zwrócić uwagę, że S. K. świadczył pracę w P.. Natomiast odwołująca zarówno w obiekcie (...) Park (...), jak i w siedzibie spółki.

Dodatkowo, ustalenie wynagrodzenia odwołującej w wysokości 7.000,00 zł za pracę nie budzi wątpliwości wobec rozmiarów prowadzonej przez zainteresowanego płatnika składek działalności.

Wskazać również należy, że z treści zeznań M. F. jednoznacznie wynika, że umowa o pracę z odwołującą została zawarta na takich samych warunkach finansowych jak wcześniej wynegocjowane wynagrodzenie z tytułu współpracy.

Podkreślić należy, że odwołująca posiada wykształcenie adekwatne do powierzonego jej stanowiska i wykonywanej pracy. Ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku Ekonomia w zakresie turystyki i hotelarstwa. Od 2004 roku pracowała na różnych stanowiskach w branży hotelarskiej, poczynając od stanowiska recepcjonistki, menagera ds. organizacji imprez, kierownika gastronomii. Zajmowała również stanowiska kierownicze takie jak: kierownik hotelu, dyrektor zarządzający, dyrektor hotelu.

W trakcie zatrudnienia odwołująca podnosiła swoje kwalifikacje, m. in. ukończyła Studium (...).

W oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody odwołująca wykazała, że w poprzedzających okresach zatrudnienia i prowadzenia działalności gospodarczej świadczyła tożsamą pracę co u zainteresowanego płatnika składek.

W ocenie Sądu zainteresowany płatnik zdołał wykazać, że obowiązki odwołującej po jej odejściu zostały rozdzielone pomiędzy kilku pracowników, a nie jednego, których zakres uprawnień i obowiązków był zróżnicowany.

Nie budziły wątpliwości Sądu wyjaśnienia płatnika składek, że z uwagi na często zmieniającą się strukturę organizacyjną w obrębie grupy (...) P. i związaną z tym dużą zmienność zakresu obowiązków poszczególnych osób zatrudnionych i współpracujących ze spółkami z grupy (...) P., spółka z reguły dokonuje określenia zakresu praw i obowiązków tych osób w formie ustnej, dzięki czemu możliwe jest elastyczne określanie zakresu zadań w sposób dostosowany każdorazowo do bieżących potrzeb pracodawcy.

W konsekwencji, zdaniem Sądu, wysokość wynagrodzenia poszczególnych pracowników winna być zróżnicowana.

W świetle powyższych wywodów trudno zgodzić się ze stanowiskiem organu rentowego, że skoro wynagrodzenie zasadnicze S. K. wynosiło 4.000,00 zł, a pracownika, bliżej nieokreślonego przez organ rentowy, 3.000,00 zł, to umowa o pracę z wynagrodzeniem 7.000,00 zł została zawarta w celu uzyskania przez odwołującą wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W ocenie Sądu odwołująca wykazała, że ustalenie jej wynagrodzenia za pracę na poziomie 7.000,00 zł miesięcznie nie pozostaje w kolizji z prawem lub zasadami współżycia społecznego, ani nie zmierza do obejścia prawa.

Odwołująca w sposób uczciwy zeznawała, że przedmiotowa „umowa o pracę została zawarta zgodnie ze swobodą umów, wysokość wynagrodzenia nie była podyktowana chęcią wyłudzenia świadczenia, była związana z ciężką pracą, którą już wcześniej wykonywała na rzecz spółek, a jej zamiarem było świadczenie pracy do ostatnich dni ciąży”.

Sąd Apelacyjny w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 stycznia 2013 roku (w sprawie III AUa 493/12, publik. LEX nr 1280382) wskazał, że samo zawarcie umowy o pracę w okresie ciąży, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego nie jest naganne, ani też sprzeczne z prawem. Skorzystanie z zasiłków z ubezpieczenia społecznego, również wysokich, nie może być uznane za cel, którego osiągnięcie jest sprzeczne z prawem. Skorzystanie z ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym jest legalnym celem zawierania umów o pracę. Może ono nawet być głównym motywem nawiązania stosunku pracy, zamiast wykonywania pracy na innych podstawach prawnych. Zawierając umowy o pracę strony kierują się różnymi motywami indywidualnymi, które należy odróżnić od *causae* czynności prawnej (typowego celu czynności prawnej). W szczególności trudno uznać, że dążenie kobiety ciężarnej lub w najbliższym czasie planującej mieć dziecko do uzyskania takiej ochrony, jest sprzeczne z prawem. Przeciwnie jest to zachowanie rozsądne i uzasadnione zarówno z osobistego, jak i społecznego punktu widzenia.

W niniejszej sprawie trzeba uwzględnić, że stanowisko pracy dla odwołującej nie zostało specjalnie utworzone. W okresach jej nieobecności zastępowało ją kilku pracowników. Ustalone wynagrodzenie nie było rażąco wyższe od wynagrodzenia pracowników wskazywanych przez organ rentowy. Wynagrodzenie za pracę w wysokości 7.000,00 zł odpowiadało charakterowi zajmowanego przez odwołującą stanowiska kierowniczego, powierzonym jej zadaniom oraz zakresowi odpowiedzialności.

W ocenie Sądu przeprowadzone w przedmiotowej sprawie postępowanie dowodowe daje podstawy do przyjęcia za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne M. B. (1) umówionego wynagrodzenia za pracę.

W świetle powyższych okoliczności zasadna jest ocena, że ustalenie we wskazanym okresie zatrudnienia odwołującej jej wynagrodzenia za pracę w wysokości 7.000,00 zł miesięcznie nie zostało dokonane przez strony umowy o pracę z zamiarem nadużycia prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

W tym stanie rzeczy, Sąd – na podstawie przytoczonych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc – orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku stwierdzając, że podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

odwołującej M. B. (1) jako pracownika u płatnika składek (...) sp. z o. o. sp. k. za okres od miesiąca 12/2012 stanowi kwota odpowiadająca wysokości 7.000,00 zł miesięcznie.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. § 2 ust. 1 i 2, § 3 ust. 1 oraz § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 461). Zgodnie z § 2 ust. 1 w zw. z § 12 ust. 2 rozporządzenia opłaty stanowiące podstawę zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego nie mogą być wyższe niż stawki minimalne, o których mowa w rozdziałach 3 i 4, niezależnie od wysokości tych opłat ustalonych w umowie między adwokatem a klientem, stawki minimalne wynoszą 60 zł, w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego. Stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia Sąd może przyznać opłaty wyższe od minimalnych, jeżeli uzasadnia to rodzaj i stopień zawłości sprawy oraz niezbędny nakład pracy adwokata; nie mogą być one wyższe niż sześciokrotne stawki minimalne ust. 2. W myśl § 3 ust. 1 tegoż rozporządzenia przy ustalaniu w umowie opłaty bierze się pod uwagę rodzaj i stopień zawłości sprawy oraz wymagany nakład pracy adwokata. Mając powyższe na uwadze, oceniając nakład pracy pełnomocnika zainteresowanego, Sąd uznał, iż zasadne jest zasądzenie od pozwanego organu rentowego na rzecz zainteresowanej spółki kwoty 120 zł, odpowiadającej dwukrotnej minimalnej stawce kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z powołanymi przepisami, przy uwzględnieniu okoliczności, iż zainteresowana spółka przygotowała w ramach postępowania sądowego dwa pisma procesowe i stawiała się na dwóch rozprawach.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

ZARZĄDZENIE

1. odnotować uzasadnienie,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:
  - a) odwołującej,
  - b) pełnomocnikowi pozwanego r.pr. D. C.,
    1. za 14 dni od doręczenia albo z pismami.

P., 24 marca 2014 r.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk